

АСА ҚҰРМЕТТІ ҚАЖЫМҰРАТ ӘБІШҰЛЫ!

МЕРЕЙТОЙЛАР

ҚР БҒМ ҒК Философия, саясаттану және дінтану институтының ұжымы Сізді 90-жасқа толған мерейтойыңызбен шын жүректен құттықтайды!

Осы Институтта қызмет еткен 40 жылдан астам уақытта көрнекті ғалым-ойшыл, философия ғылымдарының докторы, профессор деген ғылыми атақ-дәрежелермен қоса адал, әділетті, мейірбан адам ретінде халқымыздың тамаша қасиеттерін бойыңыздан байқап, сезінген әріптестеріңіз бен шәкірттеріңіздің арасында «Қажеке» деген құрметті атқа ие болдыңыз. Сіз өзіңізге тән ойлау қабілетіңіздің арқасында философия саласындағы көрнекті тұлғалар арасында ерекше орыныңызды белгіледіңіз.

1968 жылы диалектикалық логиканың өзекті мәселелері бойынша Алматыда өткен Бүкілодақтық симпозиум материалдары жинағында жарық көрген «Заттандыру мен затсыздандыру ұғымының анықтамасы» атты алғашқы мақалаңыздың өзі таным көкжигінің кеңдігі мен тұжырым қабілетінің тереңдігін көрсеткен болатын. Сіз философияның түпкілікті мәселелерін тереңнен қозғаған, оның ең қиын пікірталастар туғызатын тұстарына, даналық ілімінің тұңғышына кеңінен құлаш сермеп келе жатқан бүкіләлемдік философияның Қазақстандағы айнымас бір серісі атандыңыз. Ғылыми зерттеулеріңіздің нәтижелері Пхеньян, Тегеран, Берлин, Париж, Варшава, Мәскеу, Киев, Ташкент және тағы басқа қалалардағы әралуан ғылыми конгрестер мен симпозиумдарда, конференцияларда баяндама жасаумен паш еттіңіз. Еңбектеріңіз чех, поляк, ағылшын, түрік, неміс тілдерінде жарық көрді.

Елімізде, сондай-ақ алыс және таяу шетелдердегі ғылыми және педагогикалық ортада қызу қоғамдық пікір туғызып, жоғары бағаланған 16 дан астам кітап және оқулық авторы болып саналасыз. Әлеуметтік ғылымдар академиясының мүшесі болдыңыз. «Мәдени мұра» мемлекеттік бағдарлама аясында, ежелгі грек данышпандары Фалес, Гераклит, Парменид, Демокрит, Аристотель еңбектерін ана тілімізге аударып, классикалық неміс философиясының ұлы өкілдері И. Кант пен Г.В.Ф. Гегель шығармаларының қазақ тілінде жарық көруіне мүмкіндіктер жасадыңыз. Сіз өзіңіздің жетекшілігіңізбен зерттелініп жатқан жобалар арқылы Қазақстан қоғамындағы әлеуметтік-мәдени және әлеуметтік-саяси шындық пен өзгерістерді бағамдауда сүбелі үлес қостыңыз.

Егемен еліміздің Ұлағатты ұстазы ретіндегі еңбегіңіз де өз жемісін берген болатын. Сол еңбегіңіздің арқасында 12 ғылым кандидатының ғылыми жетекшісі болып, 2 ғылым докторына ғылыми кеңесшілік етіп, қорғағаныңыз. Ұзақ жылдар бойы ҚР БҒМ ҒК ФЖСИ жанындағы докторлық диссертациялар қорғау жөніндегі диссертациялық кеңестің мүшесі және төрағасы болған кездері Кеңес жұмысына белсене араласып, қорғалатын жұмыстарды талқылауда әрқашан жоғары білімділігіңіз бен ғылыми әлеуетілігіңізді аямай, сапалы жұмыстарды іріктеуге үлес қостыңыз. Студенттер мен аспиранттарға философия пәнінен дәріс оқуда жиған тәжірибеңізге сүйенген философияны рухани қызметтің ғылымнан өзгеше дербес бір саласы, философиялық концепциялардың әртүрлі бағытта шешілу

мүмкіндіктерін ұсынған қазақ және орыс тілдерінде «Философия» оқу құралын жазып шығару – Қазақстан Республикасы ғылым мен білім саласына қосылған зор үлес деп білеміз. Бұл оқулықтарда әдетте авторлық оқу құралдарына тән болып келетін компилятивтілік, декларативтілік және абсолютті ақиқатқа деген өзімшіл ұмтылыс байқалмайды, керісінше философияны «адамдандыруға» деген пісіп жетілген қажеттілік аңғарылады, баяғы схоластикалық сипаттан арылып, философияға адами өлшем беріледі. Бұл кітаптар Егемен Қазақстанның мәдени және ғылыми өміріндегі маңызды оқиға болды. Бұған қоса классикалық философиялық мұралардың қазақ тіліндегі аудармасы «Әлеуметтік философия» хрестоматиясына, «Батыс философиясының антологиясы» жинағына енді. Оқулықтарыңызды, өзіңіз қызмет еткен Философия және ғылым әдіснамасы кафедрасында, республикамыздың жас ғалымдарына философиядан дәріс беруде кафедра профессорлары мен оқытушылары кең түрде пайдаланды.

Сіздің бастамаңызбен қазақ халқының дарынды ұлы М. Шоқайдың философиялық мұрасы мен жарқын бейнесі қайта оралып, шығармашылығы жайында ғылыми мақалалар сериясы басылып шыға бастады.

Сіз тек шығармашыл тұлға ғана емес, сонымен қатар терең адамгершілігіңізбен, ашық жарқын мінезіңіз және жоғары мәдениетті келбетіңізбен өнегеліліктің үлгісі бола алдыңыз. Жоғары адамгершілігі мен кәсіби шеберлікті, орасан зор ғылыми талантты адамсүйгіштікпен, еңбексүйгіштікпен біріктіре білу, ұйымдастырушылық дарын Философия, саясаттану және дінтану институты ұжымының өзіңізге деген құрметі мен сүйіспеншілігін тудырды.

Құрметті Қажымұрат Әбішұлы! Сізді мерейтойыңызбен құттықтай отырып, зор денсаулық, отбасыңызға амандық, береке тілейміз. Рухани шығармашылықпен еркіндік жасампаз өміріңіздің көркін келтірсін!

*Сізге деген зор құрметпен,
ҚР БҒМ ҒК Философия, саясаттану және дінтану
институтының ұжымы*